

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **JUDr. L. A.**, bývajúceho v B., H., t. č. v S., J., proti odporcom 1/ **Ing. J. M.**, bývajúcemu v B. T., 2/ **Ing. A. M.**, bývajúcej v N., M., obaja zastúpení JUDr. L. H., advokátom so sídlom v N., Š. o zaplatenie 746, 86 € (22 500 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 130/2001, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. februára 2009 sp. zn. 9 Co 216/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a**.

Odporcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) rozsudkom z 11. júna 2008 č. k. 19 C 130/2001- 326 zamietol návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcov na zaplatenie sumy 22 500 Sk s príslušenstvom; navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcom náhradu trov konania v sume 9 076 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ustálil, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Š., zapísaných na LV č. X. a to parc. č. X. - zastavaná plocha o výmere X. s domom súp. č. X. a parc. č. X. - zastavaná plocha o výmere X. navrhovateľ v rozsahu 3/6, odporca 1/ s odporkyňou 2/ v rozsahu 2/6 a odporkyňa 2/ v rozsahu 1/6 k celku. Medzi účastníkmi konania nedošlo k uzatvoreniu dohody o hospodárení so spoločnou vecou a v rozhodnom období od 1. januára 1994 do 31. marca 1994 len odporkyňa 2/ užívala predmetnú nehnuteľnosť bez platenia určitej úhrady, teda na jej strane došlo k bezdôvodnému obohateniu; odporca 1/ predmetnú nehnuteľnosť

neužíval a preto návrh proti nemu nebol podaný dôvodne. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nebolo však možno ani sčasti vyhovieť návrhu podanému až po uplynutí 2 – ročnej subjektívnej premlčacej doby (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Nitre (odvolací súd) rozsudkom z 19. februára 2009 sp. zn. 9 Co 216/2008 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie. Dovolanie odôvodnil tým, že „odvolací súd porušil zákon tak hmotne ako aj formálne“. Odvolaciemu súdu vytýkal, že neurčil pojednávanie, na ktoré ho ani nepozval a jeho uskutočnenie nedeklaroval. Porušenie hmotného práva odvolacím súdom videl v tom, že, prevzal právny názor okresného súdu a vyslovil záver, že pohľadávka je premlčaná z titulu bezdôvodného obohatenia.

Odporcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie), je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľa z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale komplexne sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolací súd existenciu vady takejto povahy však nezistil.

S prihliadnutím na obsah dovolania, ktoré navrhovateľ odôvodnil aj tým, že odvolací súd neurčil pojednávanie, na ktoré ho ani nepozval a jeho uskutočnenie nedeklaroval, dovolací súd sa osobitne zameril na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola navrhovateľovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky,

právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom. V danom prípade dovolateľ namietal porušenie (odňatie) jeho práva účasti na odvolacom pojednávaní tým, že v tejto veci nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, keďže odvolací súd napadnutý rozsudok vyhlásil bez nariadenia pojednávania. Táto námietka navrhovateľa však opodstatnená nie je.

Zákon č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok, nadobudol účinnosť 15. októbra 2008. Uvedená zákonná novela okrem iného zmenila obsah predošlého znenia ustanovenia § 214 O. s. p. tým, že inak vymedzila prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,

b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania,

c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

Podľa § 372p O. s. p. s názvom „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 15. októbra 2008“ na konania začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak (ods. 1). V prejednávannej veci bolo rozhodnuté odvolacím súdom 19. februára 2009, teda už za účinnosti uvedenej novely Občianskeho súdneho poriadku. Na základe tohto zistenia je potrebné posudzovať konanie na tomto súde podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008.

Keďže nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie (odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa), súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania a prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej na pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem, t.j. neboli dané dôvody pre nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p., odvolací súd v súlade s ustanovením §

214 ods. 2 O. s. p. rozhodol o odvolaní navrhovateľa bez nariadenia pojednávania. Postupom odvolacieho súdu plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom od 15. októbra 2008) nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať.

Ďalšie dovolateľom uvádzané námietky je treba považovať za napadnutie právneho posúdenia veci odvolacím súdom, resp. aj súdom prvého stupňa. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samotný tento dôvod ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Pretože prípustnosť dovolania v tomto prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešným odporcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd však odporcom nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2010

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Hrčková Marta